

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

**«Σύσταση «Εθνικού Οπτικοακουστικού Αρχείου» - Ρύθμιση θεμάτων
Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας, Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης
και άλλες διατάξεις»**

Ι. Γενικές Παρατηρήσεις

Το Νοσχ, το οποίο φέρεται προς συζήτηση και ψήφιση, περιλαμβάνει δύο κεφάλαια. Με τις διατάξεις του πρώτου κεφαλαίου προβλέπεται η ίδρυση ειδικού φορέα, με την επωνυμία «Εθνικό Οπτικοακουστικό Αρχείο» (στο εξής Αρχείο), σκοπός του οποίου είναι η δημιουργία εθνικής αρχειοθήκης οπτικοακουστικού και πρωτογενώς ψηφιακού υλικού, και ρυθμίζονται ζητήματα της σύστασης και λειτουργίας του.

Το Αρχείο είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (στο εξής ν.π.ι.δ.), το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού, στον οποίο ανατίθενται εκάστοτε οι αρμοδιότητες του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (άρθρο 1 παρ. 1 του Νοσχ) (στο εξής, εποπτεύων Υπουργός), δεν υπάγεται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος (άρθρο 1 παρ. 2 του Νοσχ).

Σύμφωνα με τη διάκριση που ακολουθείται στη θεωρία (βλ. Επ. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, 11η έκδοση, Ανατύπωση 2005, Εκδ. Αντ. Ν. Σάκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή, σελ. 374 επ.), το Αρχείο αποτελεί δημόσιο νομικό πρόσωπο ειδικών σκοπών, το οποίο διέπεται, καταρχήν, από τις διατάξεις του ιδιωτικού δικαίου (άρθρο 1 παρ. 2 του Νοσχ). Έχει χαρακτηριστικά ιδρυματικό, ασκεί, δηλαδή, απλή παραγωγική δραστηριότητα (βλ. Επ. Σπηλιωτόπουλο, ό.π., σελ. 381) στον τομέα της διατήρησης της, υπό ευρεία έννοια, πολιτισμικής κληρονομιάς μέσω της συλλογής, αρχειοθέτησης, φύλαξης, επεξεργασίας, διαχείρισης, συντήρησης και αξιοποίησης του οπτικο-

ακουστικού και πρωτογενώς ψηφιακού υλικού του Δημοσίου, του ευρύτερου δημόσιου τομέα, των νομικών προσώπων που εποπτεύονται από το Δημόσιο και των ιδιωτικών συλλογών και αρχείων. Ευνόητο είναι ότι, σε κάθε περίπτωση, οι ανωτέρω δραστηριότητες επί του υλικού αυτού πρέπει να λαμβάνουν χώρα υπό την επιφύλαξη της τήρησης των διατάξεων για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ν. 2472/1997). Το Αρχείο ιδρύεται με πράξη του νομοθετικού οργάνου (άρθρο 1 παρ. 1 του Νσχ), και έχει διοικητική αυτοτέλεια, συνιστάμενη στο ότι οι σχετικές διατάξεις του προτεινόμενου Νσχ (άρθρο 6 του Νσχ) αναγνωρίζουν στα όργανα του Αρχείου την αρμοδιότητα να ρυθμίζουν, με αποφάσεις τους, τα σχετικά με τη δραστηριότητα του Αρχείου ζητήματα. Η οργάνωσή του, συγκεκριμένως, περιλαμβάνει ένα πολυμελές συλλογικό όργανο, το επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο (στο εξής Δ.Σ.), που έχει τη γενική αρμοδιότητα για τη διοίκηση του Αρχείου (άρθρο 6 παρ. 1-8 του Νσχ), και ένα μονομελές όργανο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, ο οποίος προΐσταται όλων των υπηρεσιών του Αρχείου, έχει την ευθύνη για τη στρατηγική ανάπτυξή του και εισηγείται στο Δ.Σ. σημαντικά ζητήματα (άρθρο 6 παρ. 9-13 του Νσχ). Τέσσερα μέλη του Δ.Σ. υποδεικνύονται από τον εποπτεύοντα Υπουργό, ένα μέλος του από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών και ένα μέλος του από το Δ.Σ. της Ε.Π.Τ. Α.Ε. (άρθρο 6 παρ. 2 του Νσχ), ενώ ο Διευθύνων Σύμβουλος ορίζεται με απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού (άρθρο 6 παρ. 10 του Νσχ). Ο διορισμός των μελών του Δ.Σ. επί τηθεία (πενταετή για τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τριετή για τα λοιπά μέλη του Δ.Σ., άρθρο 6 παρ. 10 και 6 παρ. 4, αντιστοίχως, του Νσχ) αποσκοπεί στην εξασφάλιση της ανεξαρτησίας του Αρχείου (βλ. Επ. Σπηλιωτόπουλου, ό.π., σελ. 365). Το Αρχείο απολαμβάνει, επίσης, περιουσιακής αυτοτέλειας, η οποία συνίσταται στον σχηματισμό δικής του περιουσίας (που προέρχεται, πάντως, κατά το μεγαλύτερο μέρος της από κρατικούς και κοινοτικούς πόρους, άρθρο 7 παρ. 1 του Νσχ), την οποία διαχειρίζεται το Δ.Σ. (άρθρο 6 παρ. 6α) του Νσχ) αποκλειστικώς για την πραγματοποίηση των σκοπών που έχουν ανατεθεί στο Αρχείο. Συμφώνως δε με πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΟλομΣτΕ 283/1995, Αρμ, 1995, σελ. 683, ΔιοικΔικη, 1995, σελ. 862), το νομοθετικό όργανο είναι ελεύθερο να ρυθμίζει την τύχη της περιουσίας των δημόσιων νομικών προσώπων, δεδομένου ότι η περιουσιακή τους αυτοτέλεια αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση ειδικών κρατικών σκοπών. Η οικονομική διαχείριση του Αρχείου υπόκειται σε διαχειριστικό ή άλλο οικονομικό (π.χ. λογιστικό) έλεγχο (άρθρο 7 παρ. 3 του Νσχ).

Με τις διατάξεις του δεύτερου κεφαλαίου, ρυθμίζονται θέματα της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας – Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης.

Ειδικότερα, προτείνεται η τροποποίηση των διατάξεων του π.δ. 261/1997 και του ν. 3166/2003, οι οποίες αφορούν το Μητρώο Διαφημιστών του Δημοσίου (άρθρο 10 και άρθρο 11 παρ. 15 έως 19 του Νσχ, αντιστοίχως), η αντικατάσταση των διατάξεων του ν. 3166/2003, που αφορούν τον κλάδο Συμβούλων και Γραμματέων Επικοινωνίας (άρθρο 11 παρ. 1 έως 14 του Νσχ), ρυθμίζονται θέματα του προσωπικού της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας – Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης (άρθρο 12 του Νσχ), προβλέπεται η συγχώνευση του Αθηναϊκού Πρακτορείου Ειδήσεων και του Μακεδονικού Πρακτορείου Ειδήσεων σε μία ανώνυμη εταιρεία (άρθρο 13 του Νσχ), ρυθμίζονται θέματα της Ελληνικής Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασης Α.Ε. (άρθρο 14 του Νσχ), καθώς και λοιπά θέματα αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας – Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης (άρθρο 15 του Νσχ).

II. Παρατηρήσεις επί των επιμέρους άρθρων του Νσχ

1. Επί του άρθρου 2 παρ. 2 περίπτ. α) υποπερίπτ. γγ)

Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, «ως οπτικοακουστικό υλικό ορίζεται η επί κάθε μέσου καταγραφή: αα) (...), ββ) (...), γγ) οι πάσης φύσεως πληροφορίες, που περιγράφουν με ακρίβεια το υλικό ...». Από την ανωτέρω διατύπωση δεν προκύπτει με σαφήνεια εάν οι πληροφορίες αυτές αποτελούν υλικό καταγράψιμο (οπότε και θα έπρεπε να χρησιμοποιηθεί η γενική πτώση: «των πάσης φύσεως πληροφοριών...») ή εάν αποτελούν υλικό αυτοτελώς οπτικοακουστικό (οπότε θα έπρεπε η φράση «η επί κάθε μέσου καταγραφή» να απαλειφθεί από τη διάταξη της περίπτωσης α) και να προστεθεί στην αρχή των υποπεριπτώσεων αα) και ββ)).

2. Επί του άρθρου 3 περίπτ. ι)

Στο άρθρο 3 του Νσχ παρατίθενται, με ενδεικτική απαρίθμηση, οι ειδικότεροι σκοποί του Αρχείου. Συμφώνως δε με την περίπτ. ι), ως τέτοιος σκοπός ορίζεται «η αξιοποίηση του υλικού, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας». Δεδομένου ότι ο νομοθέτης αποβλέπει, προφανώς, στην υπαγωγή της δραστηριότητας αυτής (της αξιοποίησης, δηλαδή, του υλικού) στο εκάστοτε ισχύον κανονιστικό πλαίσιο προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας, θα ήταν, ίσως, σκόπιμο να προστεθεί η λέξη «εκάστοτε» πριν από τη φράση «ισχύουσες διατάξεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας», διατύπωση, που έχει, ήδη, υιοθετηθεί στα άρθρα 6 παρ. 8 και 8 παρ. 3δ) του Νσχ.

3. Επί του άρθρου 6 παρ. 2

Στο τελευταίο εδάφιο ορίζεται ότι η ιδιότητα του μέλους του Δ.Σ. του Αρ-

χείου δεν είναι ασυμβίβαστη προς την ιδιότητα του δημόσιου υπαλλήλου. Από την πρόβλεψη αυτή εξαιρείται ρητά ο Πρόεδρος του Δ.Σ., ενώ δεν εξαιρείται ο Διευθύνων Σύμβουλος, ο οποίος, αφενός μεν, αποτελεί μέλος του Δ.Σ., σύμφωνα με την παρ. 2 δ) του ίδιου άρθρου, αφετέρου δε, κατέχει θέση που η παρ. 12 του ίδιου άρθρου ορίζει ως «ασυμβίβαστη προς οποιαδήποτε άλλη επαγγελματική δραστηριότητα».

4. Επί του άρθρου 6 παρ. 5

Συμφώνως με την προτεινόμενη διάταξη, «... η σύνθεση και λειτουργία του Δ.Σ. διέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί συλλογικών διοικητικών οργάνων, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 13,14 και 15 του ν. 2690/1999». Δεδομένου ότι οι αναφερόμενες διατάξεις του ν. 2690/1999 αποτελούν ισχύουσες διατάξεις περί συλλογικών διοικητικών οργάνων, θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμη η διαγραφή της φράσης «κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 13, 14 και 15 του ν. 2690/1999».

5. Επί του άρθρου 6 παρ. 6

Η διάταξη αυτή παραπέμπει στις συνιστώμενες «κατά την παρ. α΄» επιτροπές. Δεδομένου ότι το προτεινόμενο άρθρο 6 είναι, ήδη, διαρθρωμένο σε παραγράφους (αριθμημένες, πάντως, με αραβικούς αριθμούς), θα ήταν, ίσως, σκόπιμο, για λόγους αποφυγής τυχόν παρανοήσεων, να αντικατασταθεί η συντετμημένη λέξη «παρ.» (παράγραφος) με τη συντετμημένη λέξη «υποπαρ.» (υποπαράγραφος) ή «περ.» (περίπτωση).

6. Επί του άρθρου 11 παρ. 4 περ. α) και β)

Με την περ. α) της παρ. 4 του άρθρου αυτού προτείνεται η αντικατάσταση της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3166/2003. Έτσι, η προς αντικατάσταση διάταξη (παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3166/2003) αποκτά, μετά την ψήφιση του Νσχ, το νέο περιεχόμενο και τη νέα μορφή που προτείνεται. Ειδικότερα δε ως προς τη μορφή της, η προς αντικατάσταση διάταξη προτείνεται να περιλαμβάνει, αντί για τέσσερις, τρεις περιπτώσεις. Επομένως, η αναφορά στην τέταρτη (καταργούμενη) περίπτωση της προς αντικατάσταση διατάξης (παρ. 1 περ. δ΄ του άρθρου 8 του ν. 3166/2003) και η πρόβλεψη, ειδικότερα, στην περ. β΄ της παρ. 4 του άρθρου 11 του Νσχ, ότι «η περ. δ΄ της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3166/2003 καταργείται και στη θέση της προστίθεται παράγραφος 2 ως ακολούθως:» θα έπρεπε, ενδεχομένως, να παραλειφθεί. Έτσι, προτείνεται η ακόλουθη διατύπωση για τη διάταξη της περ. β΄ της παρ. 4

του άρθρου 11 του Νσχ: «Μετά την παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3166/2003 προστίθεται παρ. 2 ως ακολούθως:...».

Αθήνα, 30.1.2006

Οι Εισηγητές
Μαριάνθη Καλυβιώτου
Δημήτριος Κανελλόπουλος
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο προϊστάμενος του Β΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Εξεργασίας
Στέφανος Κουτσουμπίνας
Επ. Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Θράκης

Ο προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Αν. Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών